

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

și lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 26 Octomvrie st. v.

Clopetele *conversiunii* se trag de vre-o lună de zile și se mai trag me-reu. Conversiunea a intrat în casa deputaților Ungariei, clopetele oficiale și oficioase însă nu încetează a asurdi urechile cetățenilor unguresci.

Conversiunea este o operațiune financiară. Oamenii cugetători, și dacă nu sunt financieri de specialitate lor, după atâta sunet încep a se întreba și ei, pentru-ce sgomotul îndelung? Are să vestească vre-o solemnitate, care dispune la bucurie, sau este vorba de un fel de pompă funebră pentru puterea productivă a țerilor unguresci.

Răspunsul, înțelegem răspunsul, care în adevăr se mulțumească, cine se-l dea? Să-l dăm noi?

Se vor afla oameni destui, care, — dacă noi am țice, că este funebra pompa, se anunță prin clopotirea fără de sfârșit asupra conversiunii, se țică, că sîntem preocupați. În cazul acesta, ori-cât am scrie noi de corect, se vor afla oameni, care se susțină, că punctul nostru de vedere, de opoziționali, așa ne dictează să scriem.

Ei bine, să nu vorbim, adecă să nu scriem noi părerile numai așa cum ni le-am putut formula despre conversiune. Să spunem ce aușim sau cetim că țice, că scriu alții, oameni ai științei financiare și nepreocupați. Nepreocupați, pentru-ea sînt afară de influențele, sub care noi ne aflăm și se află chiar și adversarii nostri politici.

Cam pe la jumătatea lunei expirate, așa aușim, așa cetim chiar, la Budapesta a sosit un grup de notabilități de financieri înalți, între care și Albert Rothschild. Scopul sosirii grupului a fost negocierea cu guvernul un-

guresc, care are în vedere mai multe operațiuni financiare.

Grupul și guvernul s'a negociat.

Pe baza negocierii s'a compus proiectul de lege despre conversiune.

Din ceea ce-a scris ieri după „Neues Journal“, cetitorii noștri au putut vedea, că conversiunea este un fel de unificare a datorilor publice ale statului și că unificarea până la care datorii publice ale statului și în ce măsură se întinde.

Dl Tisza, se țice, că este autorul ideii de conversiune. De sigur că voește, ca cu conversiunea să regenereze finacele unguresci.

Este frumoasă ambițiunea, de a fi regenerat al finacelor unui stat. Însă bărbății adăpați în știința financiară țic, că dl Tisza n'a ales tocmai calea cea mai bună pentru scopul ce și-l-a propus. Finacele unui stat se regenerează mai bine și mai sigur prin cruțare înțeleaptă și nu prin conversiuni.

Și este rațiune în părerea celor adăpați în știința financiară.

Căci cu al cui ajutor are să se facă conversiunea proiectată?

Prezum se vede, cu ajutorul grupului Rotschild. Este însă știut, că bărbății financieri în operațiunile, pe care le iau asupra-și, nu sînt conduși de maxime morale-ideale. Firea lor este, că unde operează se căștigi sigur și, dacă se poate, nu puțin.

Statul unguresc însă n'a fost norocos să aibă administratori după-cum au cerut trebuințele sale. De aceea și este mai puțin dispus a risipi puțină avere pentru a sporii pe cea a financiarilor înalți, care, cum am țis, la nici o întemplantare nu se mulțumesc cu căștiguri modeste.

Cetitorii noștri au putut vedea din ceea-ce am publicat ieri, dar' au putut afla și din alte părți, că cu regenerarea finacelor, după-cum este pusă acum la cale în țerile unguresci, Ungaria n'are să vadă deficitul dispărut. Exclamau organele de publicitate ale guvernului unguresc, că din anul acesta încolo defi-

citul are să dispară. Sînt însă desparte țerile unguresci de fericirea aceea.

Ce se face prin conversiune este, că datorile de tot felul se adună într'una sau în două, după alții în trei grămădi de datorii cu o rentă de 4 procente.

Contribue unificarea datorilor și reducerea procentelor la 4 la ușurarea contribuabililor din regatul unguresc?

La prima vedere s'ar părè, că așa este. Însă dacă cauți, afii, că prin conversiune capitalul nominal al datoriei publice de stat are să reprezente cifre mai mari decât datorile de până aci. Dobânșile de plătit pentru stat nu vor fi mai favorabile.

Conversiunea, după-cum se afirmă de capacități financiare nepreocupați, nu se face pentru de a introduce vre-o ușurare în privința procentelor de plătit, ci pentru de a mai prelungi termenii de amortisațiune și de a mai reduce averile anuale de amortisațiune. Prin aceasta datoria publică din prezent a statului unguresc se prăvălește pe umerii generațiunilor viitoare, dela care dl Tisza speră a bună-seamă, că vor se cruța și vor se face economii.

După-ce însă proiectul de conversiune a intrat în dietă, aceasta are să-l examineze și să-l îndrepte, dacă este capabil de îndreptări, sau să-l respingă, dacă îl crede pernicios pentru stat.

Dar' oare nu scim noi cum e alcătuită dieta Ungariei?

Nu va face ea una ca aceea, să lase pe jos pe dl Tisza, din a cărui încredere există o majoritate prevalentă pe băncile ei. N'a făcut lucrul acesta de când conduce dl Tisza destinele regatului unguresc, nu-l va face nici acum.

Maioritatea va vota proiectul, ca să devină lege, ear' generațiunile viitoare vadă ce vor face cu datoria convertită.

Merită dar' conversiunea să fie introdusă cu atâta sgomot și pompă, în public și în dietă.

Ce fel de pompă poate fi în rezultatele ei ulterioare istoria cu conversiunea, lăsăm să judece cetitorii, mai aducându-ne numai atâtea amintiri, că și calul de lemn al Găteilor fu introdus cu pompă în cetatea Troiei.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 26 Octomvrie st. v.

Legea de apărare, pe care ministrul de honveți a prezentat-o dietei, formează obiectul discuțiunii generale. Toate țiarele, nefăcînd abstracție nici chiar dela cele oficioase, sînt de părere, că acest proiect cere extremul dela ceea-ce se poate aștepta dela patriotismul și aplicarea spre jertfă a poporațiunii. Presa maghiară opozițională face apoi acestei legi o critică pe cât se poate de aspră. Țiarele extreme țin, că pentru grelele jertfe nu se oferă nici un echivalent cu privire la naționalizarea părții maghiare a armatei, ba chiar și un organ moderat atrage atențiunea asupra împregiurării, că în noua ei organizare și poziție, națiunea își perde caracterul unei miliții naționale. Cu privire la pretențiunea, că parlamentul în decurs de țeci ani nu poate să acorde un contingent de recrutați mai mic, dar' guvernul e totdeauna îndreptățit a cere un contingent mai mare, organul contelui Apponyi declară, că la așa ceva un parlament independent nu se poate învîl. Mare resens au produs în Ungaria mai ales noile dispozițiuni despre voluntarii de un an, și concetățenii noștri maghiari cred, că baronul Fejérváry nu va pute să crăbăte cu ele, fără de a le modifica esențial.

Protestul, pe care corpul didactic academic dela universitatea din Cernăuți l'a adresat rectorului acelei universități și de care am amintit și noi la alt loc al numărului nostru de ieri, are următorul text:

„În ultima sesiune a dietei din Bucovina Magnificența Voastră, ca purtătorul votului nostru viril, ați depus jurământul în limba română. Subscriși membri ai corpului didactic o știu prea bine, că această procedere, care, după a lor convingere, nu este compatibilă cu caracterul german al universității Francisc Iosif, nu este ea singuratică. Dacă însă predecesorilor Magnificenței Vo-

astre în acest oficiu le-a fost cu puțință, de a crea aici un cas de precedentă, fără de a da numai decât de contradicțione hotărțită a corpului didactic, aceasta ni-o putem explica numai prin împregiurarea, că atunci — când cazul din chestiune preste tot a ajuns la cunoștința cercurilor academice — putea să apară admisibil, ca preste asemenea întâmplări să se treacă cu tăcere din convență colegială, deoarece atunci caracterul german al universității noastre nu s'a pus din nici într'o parte serios în discuțiune. Astăzi însă, în fața aspirațiunilor și simptoamelor, pe care Magnificența Voastră trebuie să le cunoașceți, ne ținem de o datorință, de a protesta în contra fiecărui pas, care ar pute să prejudece caracterul universității noastre germane ce s'a garantat prin lege. Deosebita stimă și considerare, pe care o avem față cu cea mai înaltă dignitate academică, ne impune datorința, de a nu ascunde cele mai serioase îngrijiri, cele mai justificate neliniștiri, care s'au fost produs în corpul didactic academic prin aceea, că Magnificența Voastră, ca locațiitorul universității noastre germane, l'ocățitorul depunerea jurământului de un idiom negerman. Vă exprimăm bizuita noastră așteptare, că în viitor fiecărui rector, ca reprezentant al universității cu ori-ce ocaziune, nu se va folosi de altă limbă, decât de limba germană ce singură este admisibilă“.

Nu se tem cumva stimabili profesori dela universitatea din Cernăuți, că încurînd o să se germanizeze întreaga monarhie? Aici se potrivește de minune fabela lupului cu mielul.

Din Petersburg se depeșează, că după-ce părăchia împărătească a intrat cu mare solemnitate în residență, împăratul a emis un manifest, în care se țice, că împăratul împarte cu poporul sentimentele de mulțumită cătră Dumnezeu pentru mântuirea lui miraculoasă, și care se termină cu cuvintele: „Provedința, care Ne-a scutit viața, ce o consacram spre binele iubitei noastre patrii, se ne dea și puterea, de a împlini până în sfârșit marile datorințe, la care prin voința ei sîntem chemați“.

Un raportor din Belgrad al „Corespondenței de l'Est“ a avut o întrevvedere despre revisuirea constituției cu domnul Garașanin, conducătorul partidului progresist. Între-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Fapta omenească.

Scrisori adresate unui om tînăr.

II.

Iubite Amice!

Sînt multe obiecțiunile, pe care 'mi-le faci; eu stărui cu toate acestea în convingerea, că și gratitudinea e una dintre datorile, pe care nu le împlinim decât atunci, când putem să le împlinim cu toată mulțumirea.

Dar' îmi răsorni, — țici tu, — toate principiile de moralitate, când mă faci să admit, că îmi este iertat și se nu împlinesc vre-una din datorile, pe care le am, negi, că datoria e datorie, când susții, că nu în toate împregiurările am să o împlinesc, ci numai atunci, când împlinirea e o mulțumire pentru mine.

Nu pot să-ți răspund la aceste obiecțiuni decât prin generalizarea principiului, pe care îl combați.

Nici o faptă nu poate să fie rezonabilă și prin urmare nici bună, dacă nu e săvîrșită cu toată mulțumirea.

Și nimenea nu poate să fie „dator“ a săvîrși vre-o faptă, care nu e rezonabilă și prin urmare nici bună.

Dacă vrei dar', datoria, așa cum o înțelegi tu, nu e datorie.

Și nu mă îndoesc, că o vei admite și tu aceasta, dacă vei înțelega fapta omenească tot așa cum o înțeleg eu.

Fapta mea e rezultatul voinței mele și numai al voinței mele, pe care o manifestez prin fapta mea și o execut pe cât mă iartă puterile.

Am merge prea departe, dacă am voi să cercetăm ce este voința mea și cum se produce ea în mine; vei admite însă și tu, că poate cineva să mă silească a face ceea-ce el voește.

E indiferent pentru mine, dacă sila aceasta e fizică ori morală: rezultatul e același, anihilarea voinței mele.

Unul mai tare ca mine îmi pune cuțitul în pept, altul, tot mai tare, mă amenință, că-mi va lua bucată de pâne ori îmi promite, că-mi va da o bucată mai mare, pentru-ca să nu fac ceea-ce voește eu însumi, ci ceea-ce voește el.

Tot mai tare ca mine e și mișelul, care prin vorbe viclene mă momesește să fac ceea-ce el voește.

Mai tare ca mine e deci și acela, care, țicîndu-mi: „dacă mă iubesci“, mă înduplecă să-i fac voea.

Ei bine! — ce este datoria?

Este o siluire constantă, o anihilare „legitimă“ a voinței mele, o mărginire a libertății mele de a voi.

Ca cetățean sînt dator să fac cuvenitele servicii în oaștea țerii mele și să plătesc dările ce 'mi-se cer: dacă n'aș împlini datorile acestea, statul mă silește, mă execută, ba mă și pedepsește.

Ca membru al societății omenești sînt dator să respectez viața, sănătatea, avutul, drepturile, onoarea altor oameni: tot statul a primit și sarcina, de a mă trage la răspundere și de a mă pedepsi, dacă nu împlinesc datoria aceasta.

M'am împrumutat cu o sumă de bani; am cumpărat ceva și n'am plătit prețul; 'mi-a făcut cineva vre-un serviciu și nu 'i-am dat răsplata cuvenită: dacă nu-mi împlinesc da-

toria, creditorul mă trage în judecată, judecătorul mă condamnă și tot statul mă execută.

N'aș fi deci om rezonabil, dacă n'aș împlini datorile de felul acesta, când știu, că am să fiu silit a le împlini, dacă nu le voi împlini din propriul meu indemn.

Christos a fost cu toate acestea răstignit și mulți au fost răstigniți, multe fapte mari și bune au fost abateri dela asemenea datorii, ceea-ce ear' dovedește, că nu totdeauna are să fie împlinită datoria.

Dar' ve-i țice, că sînt datorii și datorii, unele mai domoale, ear' altele mai aspre, și că atunci, când se ivesce vre-un conflict de datorii, cea mai „mare“ și mai „sfîntă“ are să fie împlinită.

Care va să țică — ear' datorii, care n'au să fie împlinite decât atunci, când . . .

Dacă ar fi așa, iubite amice, firea ar fi trebuit să creze în sufletul nostru un fel de scară pentru măsurarea datorilor după sfințenia lor; firea însă n'a făcut lucrul acesta.

Pentru-ca să se poată trăi împreună, oamenii trebuie să se înfrîneze, renunțînd fiecare la o parte din libertatea lui de a voi: acela, care nu renunță, e silit ori pedepsit, fie de stat, fie de societate, fie de biserică.

Căci dacă statul mă silește să mă supun la legile lui și mă pedepsește, dacă întru în conflict cu ele, societatea mă desprețuește și mă persecută, dacă nu-mi împlinesc datorile „morale“ așa cum le înțeleg eu, ear' biserică mă amenință cu chinurile iadului, dacă lipsesc dela împlinirea datorilor mele „creștinesci“.

Ori-și-unde mă ivesc dar', statul, societatea, biserică, obștia omenească mă siluesc, pun hotare voinții mele, mă îngrădesc cu datorii, pe care le și împlinesc fie pen-

tru-ca să mă simt ușurat, fie pentru-ca să scap de consecuențele neîmplinirii.

Te întreb însă: ce fac atunci, când nici împlinirea nu-mi dă ușurare, nici de consecuențele neîmplinirii nu-mi pasă?

Mai împlinesc și atunci?

Unde e acel „pentru-ca“, fără de care voința nu se poate hotări?

Dacă pornirea din mine e mai puternică decât frica de cuțitul pus în peptul meu, mai puternică decât foamea, cu care privesc la bucată de pâne, mai puternică decât dorința de a fi iubit de cel-ce-mi țice: „dacă mă iubesci“, dacă eu sînt mai tare ca cei-ce vor să pună voința lor în locul voinței mele, sînt oare un nemernic, un mișel, un om vrednic de desprețul obștesc?

Încă odată: Christos a fost răstignit și mulți au fost răstigniți!

Dacă statul are legile lui, dacă societatea are obiceiurile, care sînt legile ei, dacă biserică are și ea legile ei, eu, omul, trebuie să am și eu legile mele, puse chiar de fire, ea însăși în mine.

E legea firii omenești, în care stă porunca: faptele tale să fie mulțumirea vieții tale.

Ear' firea e mai aspră și decât statul, și decât societatea, și decât biserică: de acela, care e pretutindenea și toate le știe, nu poți scăpa nici odată.

E rău cetățean acela, care-și împlinesce datorile cătră țeara sa pentru-ca să nu fie silit a le împlini ori poate chiar pedepsit pentru neîmplinirea lor. Cetățeanul bun e numai acela, care le împlinesc cu mulțumire.

N'ai decât să mergi într'o Duminecă la primărie și să privești în fețele oamenilor ce es din cancelarie și „libelul“, în care li s'a

achitat plata dărilor, pentru-ca să veți, care dintre plătorii sînt oameni buni și care sînt răi. Cei buni sînt veseli și rămân toată țiuva veseli, fiindcă se simt ușurați de o sarcină atât de grea pentru dinșii; cei răi sînt îndîrjiți, fiindcă ei simt numai că li s'a smuls ceva.

Aici e răsplata împlinirii.

Și dacă n'ar fi așa, n'ar fi săngerat atâtea milioane de oameni în luptă pentru „patrie“ ori pentru niște „idei“ plămuite adese-ori în minți nebune.

Au săngerat, fiindcă firea a pus în om pornirea spre avînt, și atunci, când este avîntat, când voește el însuși, omul dă cu mulțumire până chiar și viața lui.

Și nu mă îndoesc, că tu vei pute să-ți închipuiești un rob, care-și poartă cu mulțumire lanțurile, ba vei admite dimpreună cu mine, că foarte mulți din aceia, care 'și-au petrecut viața în robie, erau oameni mai fericiți ca stăpînii lor.

Ce-i făcea fericiți?

Mulțumirea, cu care-și purtau lanțurile. Acela, care mă siluesce, poate să determine voința mea, dar' rezultatul, anihilarea voinței mele, e numai aparent. Voesc ceea-ce voește el, dar' tot eu însumi sînt cel-ce voesc și nu execut decât după-ce voesc și eu.

Dacă pot să-i smulg cuțitul din mână, 'i-l smulg, și înlătur astfel motivul, care mă împingea să voesc ce dăinsul . . .

Dacă nu mă înspăimînt de cuțit, nu-mi e frică de moarte, îi țic „nu și nu!“ și-l las să dea, dar' nu voesc și prin urmare nu fac ceea-ce voește el.

Înțelegi dar', că fapta supunerii mele este rezultatul unui întreg șir de fapte petrecute mai înainte și poate să fie o pregătire pentru alte fapte viitoare.

altele Garașanin a observat, că lucrul de căpetenie de ce se tractează sînt dispozițiunile, care privesc drepturile personale ale cetățenilor; acestea ar forma partea cea mai slabă a constituției dela anul 1869. Dacă toate partidurile vor participa la consultări cu aceleași dispoziții conciliante, ca partidul progresist, atunci ușor s'ar pute ajunge la o înțelegere. Radicalii, în desiderii lor politice, sînt conduși de idea, de a scuti poporul în contra presiunii din sus, liberalii eară se tem de presiunea ce vine din jos; pe cînd aceia cu toții se născuie a strîmtoarea prerogativele coroanei, acestia vor să țină în frâu masele. Progresiștii ar avè un rol mijlocitor și ei se vor și născuie să împlină după puțință acest rol. Dacă terenul e favorabil, preste vre-o câteva săptămîni se va pute elabora o constituție cu totul corespunzătoare.

Politica naționalităților în Ungaria.

Sub acest titlu publică „Das Vaterland“ din Viena următorul prim articol, pe care l-a primit din **B u d a p e s t a**.

La politica naționalităților în Ungaria dau procesele de presă contra foilor române, cum au fost acelea în estimp la ordinea dîlei, elemente de judecată puțin edificatoare. După cum se scie, înainte de aceasta cu câțiva ani curtea cu jurați din Sibiu, pentru că a achitat pe acusatul diarulului român „Tribuna“, a fost simplamente cassată și toate procesele de presă pentru Transilvania au fost transpuse curții cu jurați din Cluj. În Cluj însă creșce în modul cel mai opulent buriana șovinismului maghiar. Din motive analoge au fost concrețite procesele de presă din Ungaria-de-Sud curții cu jurați din Arad. Și acum s'a putut bucura lumea maghiară de succesele obținute.

În patru casuri unul după altul au fost publiciștii români condamnați și supuși la pedepse grele. Ba generalul în pensune Traian Doda, al cărui pept îl împodobesc onorifice semne împărătesci din viteză arătată în fața inamicului, a fost condamnat fără admiterea unui apărător și în absența acusatului la maximul pedepsei de temniță și amendă în bani. Supremul for judecătoresc a respins cererea de nulitate a acusatului. De altă parte verdictul contra învătătorului Albu din Reșița, care a fost condamnat la un an închisoare și 500 fl. amendă în bani, a fost cassat de către forul suprem judecătoresc și a fost ordonată o pertractare nouă și anume înaintea unei curți cu jurați, pe care o va designa ministrul de justiție. Și contra generalului Doda trebuie de altmintețea să se mai țină o pertractare finală.

Dacă se întreabă omul, ce au comis acești bărbați condamnați, apoi răspunde unul dintre cei mai chibzuți și mai cu vață bărbați ai Românilor, dl Alexandru de Mocsonyi, într'un articol tocmai apărut în „Romänische Revue“, că ei au făcut numai întrebuintare de dreptul libertății cuvîntului, nu contra statului și nu contra națiunii maghiare, ci numai contra guvernului, care se află momentan la

cărmă, și contra atotputerniciei acestuia și numai în chipul admis de lege. Acusa însă a schimbat exercicierea acestui drept constituțional în crimă și a pus în faptă ca judecatori pe acuatori, pentru a metamorfosa opoziția legitimă în agitație și în luptă ilegală de rasă.

Cum s'a proces în acestea, am arătat cetitorilor noștri deja mai înainte cu ocaziunea acestor procese de presă; dar' merită a fi cu deosebire notat, că procurorul acuator în pledoarul seu contra unor articoli din „Romänische Revue“ s'a rătăcit până la următoarea expectorațiune: „Dacă nu merge altcum“, țise procurorul regesc, „trebuie să stîr-pim această buruiună (a opoziției naționale) cu forța“; de aceea nu judecați numai după dreptate, ci mai ales ca patrioți maghiari (?). Și presidential tribunalul din Arad a țis cătră un jurat: „Ajunge pe deplin, dacă inima d-tale este maghiară, capul d-tale poate să se ocupe cu alte lucruri.“ (!) Omul strimtorat în conștiința sa, s'a rugat adecă să fie dispensat dela funcțiunea de jurat, fiind spiritul lui prea îngreunat cu alte griji și de aceea temînduse, că nu va pute urmări conștiințios pertractarea în conformitate cu jurămîntul depus. Dl de Mocsonyi declară relativ la aceste fapte: „Se vede, că acusele nu sînt basate pe criteriul penal obiectiv al legilor, ci pe presupuneri și insinuațiuni subiective, care emanează din dispozițiunile individuale ale acuatorilor publici“. Și la alt loc: „Acuatorul public apelează într'o sală judecătorească la putere și la pasiunile politice ale juraților; el provoacă pe jurați direct, să nu judece după dreptate, ci după interesul lor propriu politic de partid. Si el a putut face aceasta fără a întimpina imputări din partea tribunalului și fără a fi destituit de către guvern din oficiu“. Și cum s'ar și pute altfel? Nu a declarat însă și presidential acestui tribunal juraților, că ei n'au să judece după capul lor, așadar după priceperea conștiințioasă, ci după „nimile lor maghiare“, așadar după sentimente subiective, care nu pot fi imparțiale?

Dl de Mocsonyi vede în această ținută a judecătorilor contra presei naționale române numai o „schimbare de front“ a cabinetului Tisza contra aspirațiunilor naționale ale Românilor, care fac unificări în limbă cea mai puternică rezistență. Stăpînirea exclusivă națională maghiară nu poate suferi libertatea ne-Maghiarilor; aceasta zace în firea ei proprie, căci scopul ei este „stîngerea conștiinței naționale a ne-Maghiarilor și trezirea unei conștiințe naționale străine“. Acest scop al maghiarismului îl declară dl de Mocsonyi de — utopie. De altă parte presa română nu poate renunța la cultivarea conștiinței naționale. Și așa se nasce un contrast neîmpăcat între idea de stat șovinist unificator și între interesele vitale naționale ale majorității populațiunii și contra principiilor libertății, prin ce această idee de stat „își arată singură lipsa de conținut, ear' prin aceasta își pronunță singură verdictul“.

Dl Alexandru de Mocsonyi este cunoscut ca un bărbat de înaltă cultură, de distinsă pozițiune socială și de vederi politice chibzuite. Dacă bărbați de asemenea caracter au cuvîntul în publicitate contra sistemului actual de guvernare, asemenea voci ar trebui

să întimpine atențiune deosebită. Votul lor trage greu la cumpănă, și rău destul, dacă nu poate hotări în favorul regimului oficial. Noi observăm mersul lucrurilor în poporul românesc de mulți ani cu toată atențiunea; căci cele trei milioane de Români, care locuiesc în masse compacte, sînt deja prin sine un factor important în viața internă a Ungariei; sînt însă de importanță îndoită prin poziția lor geografică în vecinătatea nemijlocită a regatului românesc. Numai orbie politică sau ignorare tendențioasă poate desprețui această stare de lucruri.

În sfîrșit mai adaugem, că cu privilegiul congresului metropolitan din urmă diferențele politice dintre Români din Transilvania și cei din Ungaria au fost împăcate cu desăvîrșire. *) Astăzi Români de dincoace și de dincolo de Királyhaga stau cu o majoritate covîrșitoare în tabăra politice naționale, va să dică în opoziție cu actualul guvern ungar.

Armatele Europei.

„Neymark“, într'un important articol al seu, arată cât costă pe Europa armatele ce marile puteri au sub arme și fiecare an, și cât ar costa dacă o conflagrație europeană ar izbucni.

Este interesant acest articol, nu numai pentru-că totul ce se afirmă într'însul se bazează pe cifre exacte, ci mai ales pentru-că el arată invederat pentru ori-și-cine, că pacea actuală deja sărăcesce popoarele Europei. Ce ar fi când un războiu mai îndelungat ar băntui? Astfel dînsul arată, că în 1867 statele Europei nu erau datoare decît cu 66 miliarde franci, a căror dobîndă se urca pe an la 2 miliarde și 438 milioane; în 1870 asta se urca la 77 miliarde, la 1887, adecă după zece ani, 117 miliarde. În decurs de 20 ani dar' datorile s'au mărit cu 51 miliarde, înghițite aproape toate de armată.

Mai arată, că afară de aceasta statele europene mai cheltuiesc câte 4 miliarde și 528 milioane pentru armată.

Astfel:

Rusia	988	milioane.
Francia	859	„
Englitera	740	„
Germania	540	„
Italia	343	„
Austria	342	„
Spania	200	„
Turcia	200	„
Olanda	70	„
Belgia	46	„
Portugalia	39	„
Svedia	35	„
România	29	„
Grecia	23	„

Gîndindu-ne numai puțin asupra acestor sume colosale, cu drept cuvînt ne putem în-
*) În punctul acesta scriitorul articolului nu este bine informat. Diferențele politice n'au existat între bărbați, care s'au înțeles cu privilegiul ultimului congres din Sibiu să lucre mîna în mîna la susținerea și înaintarea cauzei naționale. Nu de împăcarea diferențelor politice, ci de o strîngere a rîndurilor luptătorilor naționali, care se unesc în vederi, a fost vorba. Pentru lămurire mai adaugem și aceea, că congresul bisericei române gr.-or. n'are absolut nimic a face cu acest eveniment. Red. „Tribunei“.

treba: până când oare popoarele europene vor pute suporta aceste grozave spese fără a ajunge la faliment economic?

Tot acest scriitor arată, că Germania, care în timp de pace ține sub arme 427.274 oameni, în timp de bătaie, afară de gloțiși, (poporul resculat) poate să pună pe picior de războiu 1.035.955 soldați. Spania se pregătesce a face o lege, care să dea arme în mîna a 1.520.000 bărbați; Francia are 3.753.000 soldați, Italia 2 milioane, Rusia 3 milioane.

Astfel în timp când aceste puteri ar fi încurcate într'un mare războiu, ar fi sub arme 12 milioane de soldați, prelungă care ordele Tamerlanilor și Dsinghischanilor abia se pot compara.

Un fel de amețeață te cuprinde, când te gîndesci că cheltueală ar necesita acest mare număr de soldați, căți bani ar trebui pentru hrana lor, pentru arme și alte de ale războiului, și unde ar duce aceasta, dacă un astfel de războiu ar ține numai un an de țile.

Nu e mirare deci, dacă chiar și cei mai optimiști bărbați de stat, gîndindu-se la lucrurile de mai sus, ajung la concluziunea, că dacă această înarmare chiar în timp de pace va ține mult, întreagă Europa dă faliment economic, că numai prin completa desarmare ori pe sfert cel puțin popoarele Europei pot fi scăpate de cea mai teribilă și groasă crîșă economică. „R.“

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat preagrățios a dărui din cassetta Sa privată 300 fl. pentru biserica gr.-or. din Deva, apoi 100 fl. pentru edificarea unei școale gr.-cat. în Valasut.

Principele de Coroană Rudolf a plecat în 4 l. c. la Reichenau, ca să gratuleze Archiducelui Carol Ludovic de țina onomastică, care are să se sîrbeze cu multă solemnitate.

Numiri. Ministerul reg. ung. de justiție a numit pe judele dela trib. reg. din Cluj, Dionisiu Szász, de jude la tabla reg. din Murăș-Oșorheiu. Pe sub-notarul judecătorei cerc. din Almaș, Carol Bokor, l'a numit de subjude cerc. în Murăș-Ilia. — Președintele trib. din Alba-Iulia a numit de servitor de cancelarie la jud. cerc. din Abrud pe Ioan Hereza.

Transferare. Ministerul reg. ung. de justiție a transferat pe sub-judele cerc. din Murăș-Ilia, Arpad Farkas, în aceeași calitate la judecătoria cercuală din Sebeșul-săesc.

Camera advocațială din Murăș-Oșorheiu aduce la cunoștință, că avocatul Mihaiu Pálffy s'a șters din lista camerei, după ce Curia reg. l'a suspendat din oficiu de advocat. Cu manipularea actelor aflătoare în cancelaria lui s'a însărcinat Ioan Nagy Debreczeni, advocat în Murăș-Oșorheiu.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Francisc Kohn în „Kovács“; Iacob Weinberger în „Szalai“; Irimie Sinajberger în „Székely“; Albert Spitzer în „Simonyi“; Martin Hirsch în „Magyari“; Arpad Stephani în „Szentényi“ și Martin Adler în „Adorján“.

Filiala locală a societății „Crucea Roșie“ va arangea la 17 Noemvrie n.a.c.

în sala dela „Gesellschaftshaus“, în favorul casei sale, un bazar împreunat cu concert, danș și convîntură socială. Prețurile intrării: 1. Intrarea înainte de ameați dela 10—5 oare 20 cr. (Oare de vîndare dela 11—1 și dela 3—5 oare și seara după concert). 2. Intrarea la petrecerea de seară 30 cr.; un loc numerisat pentru concert 20 cr., un loc de stat pe galerie 40 cr. 3. O loge 6 fl. (Prenotări pentru loge primesce G. Gidófalvy, secretarul reuniunii, strada Ocenei Nr. 10, dela 12—1 oară) 4. Deschiderea casei de seara la 6 oare. Petrecerea de seara se începe cu concertul. Atragem atențiunea publicului asupra acestui bazar, la care vor lua parte activă și d-soarele noastre române din Sibiu.

Institutul evangelic din Sibiu pentru grîjirea bolnavilor s'a deschis la 4 l. c. Cu acest privilegiu marea ducesă de Waimar a adresat presbiterului evangelic de aici următoarea depeșă: „Particip cu sinceritate la consacrarea de astăzi și doresc, ca institutul să prospereze. Sofia, mare ducesă de Sachsen-Waimar.“

Sciri polițenesi. În decursul luni trecute s'au însinuat oficiului polițenesc din Sibiu 217 persoane pentru o petrecere mai îndelungată în oraș, și anume: 185 privați, 85 băieți de prăvălie, practicanți și industriali, 104 în spitale, în casa alienaților, 67 școlari, 21 arestanți. S'au însinuat 13 servitori și 67 servitoare, care au intrat în serviciu. La hotelu au sosit străini 772. Schimbări de locuințe în Octomvrie au fost 1438; pentru călcarea dispozițiunilor polițenesi au fost pedepsiți 14 inși.

Morburi epidemice în Sibiu. În decursul săptămînei trecute s'au ivit 6 casuri de difteritis, 2 casuri de boala egipteană de ochi.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Brașov“ e convocată pe țina de 7/19 Noemvrie a. c. la 3 oare d. a., în sala de desemn din oficiul școlilor centrale române din Brașov. Președinta „Reuniunii“ este doamna Agnes Dușoiu născ. Manole.

Un proces de două milioane. Aug. Maygraber a primit dela guvern concesione, spre a construi podul căii ferate în legătură cu podul Margaretei. Dar' deoarece ce întreprindătorul nu a format societate pe acții, după-cum s'a fost obligat, ministrul l'a detras concesione. După a acestea a Maygraber a improcesuat erarul, cerînd o despăgubire de 2 milioane fiorini. Tribunalul din Budapesta a judecat pe erar la solvarea unei despăgubiri de 500.000 fiorini. În contra acestei sentențe a apelat reprezentantul erarului și procesul se află acum la tabla reg. din Budapesta, unde se va pertracta încă în decursul acestei săptămîni.

Câți feciori ați de arme sînt în Ungaria? „Pol. Corr.“ publică următoarele date statistice oficiale, din care se vede că feciori sînt de a se prezenta la asentase și dintre ei căți se recrutează: În 1882 dintre 366.720 feciori s'au asentat 63.280; în 1883 dintre 379.660 s'au asentat 63.957; în 1884 dintre 374.259 s'au asentat 65.799; în 1885 dintre 383.028 s'au asentat 66.865, ear' în 1886 din 384.766 s'au asentat 63.758. Numărul honvelor recrutați a fost pe an 16—18.000. Contingentul de asentați, după legea cea nouă, are pe viitor să se îmulțescă, astfel încât să se poată subtrage din contingentul comun 12.000 de feciori pentru gloate și totuși să rămîna câteva mii pentru rezerva de întregire. Asta va fi ușor de împlinit, după-ce pe viitor feciorii vor merge de prima-oară la asentase

Cum am ajuns eu să stau sub acel cutit? De ce nu pot să 'l smulg din mîna? De ce nu-l smulg, dacă îl pot smulge? De ce-mi e frică de moarte? De ce mă supun? Care e înțelesul și care e scopul supunerii mele? Care sînt motivele voirii mele?

Răspunde la toate aceste întrebări și vei vedè, cum robul poate să-și poarte cu mulțumire lanțurile, în vreme-ce binefăcătorul se plînge meru de ingratitudinea omenească.

Fapta poate să fie bună ori rea, când o judecăm din punctul de vedere al statului, dintr'al societății ori dintr'al bisericeii: din punctul de vedere al omului însă numai motivele pot să fie bune ori rele.

Ceea-ce ați și aici e dreptate, mîne ori aiurea poate să fie nedreptate; ceea-ce ați și aici e moral, mîne ori aiurea poate să fie imoral; ceea-ce ați și aici e virtute, mîne și aiurea poate să fie păcat: eu caut măsura firească pentru toate timpurile și pentru toate locurile, unde omul e om, o măsură, pe care o găsim în drept, o găsim în morală, o găsim mai ales în învățăturile creștinesci, dar' pretinderea mai mult ori mai puțin alterată de oamenii, care sînt în cea mai mare parte proști ori rîi.

Și de câte-ori o caut, vedè pe Christos răstignit pe cruce, fiindcă le țisesse oamenilor: *Iubiți-vè unii pe alții!*

Iubire și egoism: aceasta e măsura omenească, pusă de fire ea însăși în noi.

E oare cu puțință un om, care, luîndu-și copilul în brațe, să nu o fi simțit aceasta, fie chiar și numai în treacăt, când firea lui îi dicea: *Și aceasta ești tot tu însuși și durerile lui sînt durerile tale, mulțumirile lui sînt mulțumirile tale, viața lui e viața ta!*

De aceea în fața copilului seu chiar și cel mai înrîuțit om are momente de fericire, căci nu este cu puțință să nu simți și tu durerile copilului tîu și să nu te bucuri când se bucură el, nu e cu puțință să nu compătimesci cu dînsul.

Ear' compătimirea e isvorul a toată fapta bună, întocmai precum toată fapta rea din egoism isvoretse.

Compătîmind, pe mine însumi mă scutesc de dureri, când le sar altora într'ajutor, și mie însumi îmi câștig mulțumiri, când fac mulțumirea altora.

Copilul e fericit, așa țicem. În adevăr însă fericit nu e decît cel-ce se simte fericit și-și dă seamă despre sentimentul acesta; ear' copilul nu-și dă seamă, cum nu-și dă nebulul, cum nu ne dăm noi înșine prin ves. Deși nu ne dăm însă seamă, după-ce ne deșteptăm din somn, fără-ca să ne mai aducem aminte de visul plăcut, sîntem veseli și plini de avînt. Tot astfel copilul are în fața lui, în ochii lui, în zîmbetul lui, în strigătul lui, în toate manifestările vieții lui sufletesci fericirea, despre care nu poate încă să-și dea seamă. Fericiri în toată puterea cuvîntului sîntem noi, când vedem, cum el, fericit de grijile grele și de gîndurile urite, pe care le nasce egoismul, se perde pe sine însuși în jucăriile lui, își face din lucruri de nimic cele mai mari bucurii și trece rîdînd prin lume, fericiri sîntem noi, care ne dăm seamă de fericirea, pe care el o simte numai. Ear' fericiri sîntem, fiindcă, îndreptînd ochii spre el, atât de lesne ne uităm pe noi înșine cu toate sbuciumările vieții noastre.

Cu atât mai virtos ne uităm pe noi înșine, când sîntem atinși de durerile lui, și dacă grea e purtarea de grije pentru copilul

tîu, e totdeauna dulce reamintirea durerilor, pe care le-ai simțit pentru el.

Copilul ții este scump, fiindcă multe bucurii ai avut și multe mai speră să ai printr'însul, dară mai scump încă ții este, fiindcă mult ai alergat, mult ai ostenit, mult ai jertfit, multe nopți ai petrecut în nedormire pentru dînsul: mult ai suferit dimpreună cu dînsul. Atît de scump, cum el ții este ție, tu nu poți să-ți fi lui niciodată, și dacă primul născut a fost totdeauna preferit de părinți, el a fost mai ales, pentru-că prin el au cunoscut părinții lui bucuriile și dulcele dureri, pe care mai tîrziu nu le simt atît de viu.

Am o bucată de pîne și-i dau copilului meu miețul, ear' mie îmi păstrez coaja uscată, ba îi mai și amestec bucata, pe care 'l-o dau, fiindcă falcile mele sînt mai tari ca ale lui.

De unde și până unde abnegațiunea aceasta?

Sînt eu dator să fac așa?

Nu! atîta nu cere dela mine nici statul, nici societatea.

Fac dar' așa, pentru-ca lumea să mă laude ca pe un bun părinte, care îi dă copilului seu chiar mai mult decît ceea-ce îi este dator?

Fac așa, pentru-ca copilul meu atunci, când va fi ajuns să înțeleagă abnegațiunea mea, să-mi fie cu deosebire recunoscător?

Ori fac așa fiindcă îl iubesc și am în mine trebuința sufletească de a face așa, și săvîrșesc fapta, pentru-ca să am mulțumirea de a fi făcut așa?

vre-odată și fără-ca vre-odată să înceteze a fi mulțumit.

Și dacă copilul nu 'l-a eșit așa precum 'și-l dorise, poate să-și plîngă, dar' n'are niciodată să-și acuse.

Ar pute să se acuse pe sine însuși, care are pe sufletul seu păcatul de a-l fi zemislit și întrodus în lume; ar pute să acuse lumea în care a crescut și în care trăesce; ar pute să acuse firea omenească, pe care o regăsesce într'însul: pe el însă, care își poartă nenorocirea, nu poate decît să-și iubească cu atît mai virtos și să-și ajute, pentru-ca să-și aline propriile sale dureri.

Și „fiul pierdut“ e mai iubit ca ceialaltă frați ai sei.

Și de aceea se minte pe sine însuși părintele, care, vîdîndu-și copilul mort, strigă cuprins de durere covîrșitoare: Mai bine de nu 'mi-l-ar fi dat Dumnezeu!

Aceasta nu poate să o țică în toată sinceritatea decît omul, care își cresce copiii cum își cresce țieții, ea să-și aibă de ajutor.

Chiar și acest om însă atunci, când e în adevăr stăpînit de durere, îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru atît că a fost.

Căci e mare lucru să fi avut copilul; mare lucru e să fi simțit cel puțin așa câte-odată iubirea părintească; mare lucru e să scii chiar prin tine însuși ce va să dică cea mai deplină lăpădare de sine, pe care nu o simți, decît murind cu cel iubit de tine: viața ții este mai plină și mai luminată, căci nimic nu trece prin sufletul omenesc, și ceea-ce ai simțit odată în inima ta, îți rămîne ca amintire viuă pentru toată viața.

Nimic însă în viața noastră sufletească nu e atît de persistent ca amintirea momentelor, în care ochiul nostru nu mai era îndrep-

tat spre noi înșine; și dacă alții uită încurînd faptele tale bune, tu însuși n'au să le uiți niciodată, și totdeauna, când greul vieții te apasă, reamintirea lor îți este singura mîngîiere.

Aici e răsplata, pe care numai tu însuși 'ți-o poți da și înmenea nu 'ți-o poate lua!

Viața sufletească a omului ajuns la adînci bătrînețe se reduce încetul cu încetul la dulcele amintiri din copilăria sa și a copiilor sei: de aceea bătrînețele sînt atît de adese-ori senine și nu e nimic mai trist ca copilăria tristă și nimic mai de compătimit ca viața fără de copii.

Ce cu desăvîrșire goale, ce grozav de uricioase trebuie să fie bătrînețele omului, care nici copil n'a fost, nici copii n'a avut, nici pe alții n'a iubit, ci 'și-a petrecut viața săvîrșind, între marginile puse de „datorită“, numai fapte inspirate de propriul lui egoism.

Acela însă, care scie să simtă și față cu fratele seu, și față cu ruda sa, și față cu deapropoalele seu, ba până chiar și față cu dușmanul seu compătimirea, pe care părintele o simte față cu copilul seu, acela, care nu numai în copilul seu, ci și în alții se vede tot pe sine însuși, acela, care a ajuns să înțeleagă, că durerea lui nu e decît durerea de pretinderea și că atunci, când alina dureri, pe sine însuși se mîngăie, acela trece mîngăiat prin întreaga viață și are cele mai senine bătrînețe.

Cred, că acum ne vom fi înțeles, iubite amice: împlinesce-ți „datorită“, dar' împlinesce-le cu toată mulțumirea, ear' dacă nu le poți să le împlinesci așa și nu-ți pasă de consecuențele neîmplinirii, fă ceea-ce tu însuși crezi, că e bine să faci.

Ioan Slavici.

când vor fi de 21 ani, ear' evidența preste
cei îndatorăți la asentare va fi mai strictă.

Aurora boreală. Dilele din urmă s'a
vădut pe la Szobráncz în Ungaria o aurora
boreală, care a fost atât de intensivă, că in-
treg ținutul a fost luminat de ea.

Asociațiunea transilvană.

Nr. 335/1888.

Proces verbal,

al comitetului „Asociațiunii transilvane
pentru literatura română și cultura po-
porului român”, luat în ședința dela 21
Septembrie 1888.

Președinte: G. Baritiu. Membr.
prezent: Dr. II. Pușcariu, I. Hannia, E.
Măcellariu, I. V. Russu, I. Popescu, I. St.
Siulutiu.

Secretar: Dr. I. Crișian.

Nr. 149. Direcțiunea despărțământului
X. (Cluj) prezintă cu datul 1 August a. c.
Nr. 2 protocolul adunării generale a despăr-
țământului, ținută la 29 Iulie a. c. în Cluj,
dimpună cu acelușe, cu aceea, că suma de
100 fl. v. a. intrată din taxele de pe la mem-
brii ordinari din despărțământ s'a predat, cu
ocasiunea adunării generale a „Asociațiunii”
în Abrud, comisiunii pentru înscrieri și încasări
și e cuprinsă deci în suma de 1333 fl. v. a.
a încasărilor dela acum numita adunare gene-
rală. (Vezi procesul verbal al adunării gene-
rale a „Asociațiunii” din Abrud, șed. II.
Nr. 18).

Din protocolul subșternut se vede:

1. că s'a încasat ca taxe de membri
suma de 100 fl., ear' pentru fondul de pre-
miere s'a dăruit suma de 3 fl. v. a.;

2. că s'au votat 4 premii și anume: a)
2 premii de câte 10 fl. v. a. pentru acele două
femei române din despărțământ, mame de fa-
milii, care vor dovedi, că în anul din urmă
și până la terminul concursului toate pânză-
turile trebuincioase la casă, precum și toate
îmbrăcămintele casenilor lor au fost făcute de
dînsele, b) 1 premiu de 12 fl. v. a. pentru
acel docent dela școalele române confesionale
din despărțământ, care va adevări, că are
cel mai frumos cor bisericesc, consistător nu
numai din băieți de școală, ci și din tineretul
adult din comuna sa. Toate premiile se vor
decerne în proxima adunare generală a despăr-
țământului;

3. că anunțul numitelor premii se se co-
munică și de-a-dreptul agenturilor din despăr-
țământ, ca agenții să îndemne poporul la lucru-
rile folositoare așintite prin atînsele premii;

4. că dl Nestor Simon s'a insinuat eu o
disertațiune intitulată: „Câteva din necesită-
țile noastre”, care disertațiune, fiind timpul
înaintat, nu s'a putut ceti, rămânând a se pu-
blica în „Transilvania”, organul „Asociațiunii”.

Referitor la disertațiunea amintită, direc-
țiunea despărțământului în hârtia sa observă,
că având aceea lipsă de oareș-care îndreptări,
n'a putut fi acelușe la protocol și se va sub-
șterne în mod supletor. (Ex. Nr. 245/1888).

— Se adevărește primirea sumei de 100
fl. v. a., ear' membrilor noui li se extradă di-
ploma obținută. Cuprinsul concludeselor luate
în adunarea generală a despărțământului ser-
vesce spre știință, cu aceea, că disertațiunea,
care altfel nici până ași n'a intrat la comitet,
se va pute publica în foaia „Asociațiunii”,
dacă se va afla, că e corespunzătoare.

Nr. 150. Cererea stipendistului „Aso-
ciamiunii Ioan Ratiu, student de cl. IV. la li-
ceul gr.-cat. din Cluj, spre a i-se elibera ra-
tele restante din stipendiu și a i-se lăsa acest
stipendiu în folosire și pe viitor, după ce i-s'a
emendat calculul din ștudiul, din care a cădut
cu finea anului școlar trecut, și astfel are tes-
timoniu bun (Ex. Nr. 256/1888).

— Se încuviințează, cu aceea însă, că
pentru cazul, dacă tinerul Ioan Ratiu și în
anul școlar curent necesitat va fi a face exa-
men de repetițiune din vre-un studiu oare-care,
i-se va sista nesimțit stipendiu.

Nr. 151. Hârtia on. inspectorat reg.
de școale al comitetului Sibiului dto 2 Sep-
temvrie a. c. Nr. 657, prin care se iau la
cunoștință algerile efectuate de comitet în
scopul compunerii corpului didactic dela școala
civilă de fete a „Asociațiunii”, precum și răs-
punsul presial, dat în numele comitetului, la
susușminta hârtie (Ex. Nr. 260/1888)

— Servesc spre știință.

(Va urma.)

Din public.*)

Înștiințare.

Cu adună părere de rău aducem la
cunoștința on. public spăginitor, că „Ju-
nimea studiosă română din giurul Săliștei”
în anul de față nu și-a arangeat obicinuita
sa petrecere de vară din cauza unei regre-
tabile neînțelegeri, care s'a produs în sinul
seu încă în anul trecut și care până în ziua
de astăzi nu s'a putut aplana.

Și de ce?

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-
dacțiua nu primesc răspunderea.

Fiindcă sânt cățiva tineri, care, nevoind
a sci de nici o majoritate, — fie aceea cât de
mare, — dînșii vor să fie dătători de ton,
deși din nenorocire sânt numai o mică mi-
noritate și prin urmare nu le prea dă mâna
a se impune nici pe departe așa precum ză-
darnic s'au încercat.

Dar' se vedem ce dic dînșii?

Nimic mai mult decât: „Dacă voiți să
arangiăm o petrecere comună, primiți pro-
punerile noastre!”

Nu-i vorbă, dicala d-lor — deși cam
forte — e frumoasă, pagubă numai, că
n'are cine juca, căci marea majoritate, pre-
cum se vede, cam pretensivă, aștepta o
dicală mai piano, mai dulce; drept ceea-
ce în urma urmelor li-a răspuns, că între
atari împregiurări și prelângă atari pretensiuni,
cum sânt ale minorității, de o arangeare co-
mună a petrecerii nici vorbă nu mai poate fi.

În urma acestei triste constatări, „Ju-
nimea”, respective majoritatea absolută, indig-
nată de ținuta minorității, care înșiși a mă-
rurisit, că e condusă numai de vederi per-
sonale și nu principiale, a enunțat următorul
concluz: „În vara anului curent „Junimea”
nu arangează obicinuita sa petrecere din causa
de neînțelegeri.”

Precum se scie însă, „Junimea” are un
„fond de rezervă”, creat cu acea expresă
conștiință, ca atunci, când din oare-care causa
va înceta de a arangea petrecere, fondul se
fie destinat unui scop filantropic!

Prin condițiunea aceasta „Junimea” s'a
simțit în cazul de față obligată a destina
„fondul de rezervă” consistător din 29 fl.
6 cr., și l'a și destinat precum urmează:
Bibliotecii școlai confesionale din Galeș 10 fl.,
ear' bibliotecii școlai confesionale din Tilișca
restul de 19 fl. 6 cr., — care sumulițe s'au
și administrat la locurile competente.

Dar' poate ne va dice cineva: În anul
trecut încă nu v'ați înțeles mai bine și totuși
ași arangeat petrecerea, de ce n'o arangeați și
acum, ca să nu perdeți fondul?

E drept, că în anul trecut am arangeat
petrecere, și încă cu un program de produc-
țiune ca nici când până aci, deși am fost
o majoritate mai mică decât acum; dar'
aceasta am făcut-o pentru a arăta minorității,
că și fără ea putem, dacă voim.

În anul acesta însă nu mai sântem dis-
puși a o arangea, deoarece ce nu ne mai trage
inima, ne lipsește prima condițiune pentru
succesul unei petreceri: însuflețirea. Și cum
nu? Când scim, că prelângă greutățile natu-
rale, cu care e împreună arangearea unei
petreceri, mai avem să învingem și opoziția
ce ni s'a promis din partea minorității, — deși
scopul petrecerii e atât de sublim.

Majoritatea „Junimii” nu are altă măn-
găiere decât aceea, că ce a făcut, a făcut
numai silită de împregiurări, minoritatea însă
se poate mândri, căci și-a ajuns scopul.

Sibiu, 30 Septembrie v. 1888.

Biroul „Junimii”.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 6 Noemvrie n. După o
depeșă din Varșovia ce o primese
foile poloneze, generalul Gurko se fi
rostit un toast rășboinic și se fi
declarat, că Rușii în timp de
24 oare ar pute să treacă preste
amându-le granițele.

Clubul german și cel ger-
man-austriac fuzionează sub numele:
„Stânga germană împreună”.

Petersburg, 6 Noemvrie n. În
Varșovia s'a descoperit o mare con-
jurațiune nihilistă; o proclamațiune ce
amenință cu atentat de dinamită asupra
Țarului a fost sesisată și multe persoane
au fost arestate.

Cu prilegiul iubileului său de ser-
vicu, Giersa a declarat, că el se va
nisui a menține pacea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 7 Noemvrie n. Co-
misiunea pentru armată a hotăr-
rît, ca să recomande spre primire în
general și în special budgetul mi-
nistriului de honveți.

Berlin, 7 Noemvrie n. Dintre
433 algeri 428 sânt cunoscute. Con-
servativi sânt aleși 133, conservativi liberi
64, centraliști 98, național-liberali 87,
liberali (freisinnig) 29, Poloni 13, Da-
nezi și Welfi 2, fără fracțiune 1.
Stöcker a fost ales în Bielefeld,
Richter în Haga. În Frankfurt
lângă Main au învins liberalii
naționali.

Bibliografie.

Învățătorul din Meresci. Istorică in-
structivă pentru popor și tinerime, de Ludovic
Pauer, localisată de Valeriu Florian.
Brașov. Editura și tipografia Alexi. 1888.

„Transilvania”. Foaia „Asociațiunii transil-
vane pentru literatura română și cultura
poporului român”. Anul XXI. Nrii 21—22.
Sumar: Cincisprezece ani în activitatea „Aso-
ciamiunii transilvane pentru literatura română
și cultura poporului român” (urmare din Nrii
19 și 20). — Din numismatica Transilvaniei.
— Învățământul la noi, privit în rezultatele
lui actuale. — Expozițiunea univers. din Paris
1889. — Extras din regulamentul general al
expozițiunii din 1889. — Extras din regu-
lamentul special privitor la trimiterea, trans-
portul, primirea și reexpedierea produselor
admise a fi expuse. — Proces verbal al co-
mitetului „Asociațiunii transilvane pentru lit-
eratura română și cultura poporului român”,
luat în ședința dela 27 Octomvrie 1888.

„Familia”. Anul XXIV. Nr. 43. Cu-
prinde: Gânduri de toamnă, poezie de Lucreția
Suciuc. — Cicero, schiță dramatică în 5 acte,
de N. A. Bogdan. — Adevărul, poezie de
Sofia Vlad Rădulescu. — Isteață și pace; din
colecțiunea de „Povești ardelenesci, de Ioan
Pop Reteaganul. — Caucașul, schiță topo-
grafică, geologică și istorică, de Averchie Maca-
veiu. — Doine de pe Murăș, culese de A. C.
Domșa. — Scrisoare din Basarabia, de Ios-
sienis. — Bomboane. — Literatură și artă.
— Teatrul și muzică. — Ce e nou? — Șaradă
— Ilustrațiune: Rinocerul.

Extras din foi bisericesci și școlastice.

Post vacant:

Un post de paroh în comuna Petro-
man, protopresbiteratul Ciacovei. Dota-
țiunea împreună cu acest post este: O se-
siune de 42 jugere cat. pământ arător, curțir
liber și două locuri intravilane, birul și stola
statorită. — A se adresa până în 6 Noem-
vrie st. v. a. c. la protopresbiterul Pavel
Miulescu în Ciacova.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitatiuni:

— 1 Februarie st. n. 1889 imobilele Mina-
dorei Zvekits de către tribunalul reg. din
Timișoara.

— 23 Noemvrie st. n. a. c. imobilele Iu-
lianei Stefanovits de către judecătoria cerc.
din Verșeț.

— 28—29 Noemvrie st. n. a. c. imobilele
lui Alexandru Kosa în Bodola și Tici de
către judecătoria cercuală din Sepși-Sân-
Giorgiu.

— 27 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui
Teodor Pitic în Cușteiu de către judecăt-
toria cerc. din Verșeț.

Edicte:

A se insinua în 45 de zile:
— la rēmasul după Iosif Szabó (din Gu-
laci), Francisc Szántói (din B.Tomaj), La-
dislaur Németh (din Monostor-Apát) la tribu-
nalu reg. din Zalaegerszeg;

— la rēmasul după Stefan Bela (din Oroș-
haz) la tribunalul reg. din Bichiș-Giula;

— la rēmasul după Paul Bedécs și Ioan
Punca, (ambii din Alsófalu) la tribunalul reg.
din Rimaszombat;

— la rēmasul după Jevesku Mitra (din
Chizdia) la tribunalul reg. din Timișoara.

LOTERIE.

Tragera din 7 Noemvrie st. n.

Sibiu: 86 15 74 9 65.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 7 Noemvrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 736.5)	Diferența din prețiuă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiua vântului
728.5	-1.8	+1.6	+0.6 +30	NNV

Din țeară, 5 Noemvrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempe- ratura Celsius	Vântul direcțiua	tăria
Sătmár	760	+ 1.2	NV	4
Oradea-mare	—	—	—	—
Cluj	259	+ 1.0	NV	2
Orșova	759	+ 3.8	V	3
Timișoara	764	+ 1.5	NO	3
Arad	760	+ 1.0	V	4
Panciova	761	+ 5.0	N	4

Sosiți în Sibiu.

La 7 Noemvrie n.

Hotel „Neurikher”. Liebl, comerciant din Săm-
băta. I. Weiss, comerciant din Galați. Kéz, inginer
din Deva. Bauman, ospătar din Alba-Iulia. A. Glück,
proprietar.

Hotel „Habermann”. Antonie Zapranik din
Mediaș.

Hotel „Melzer”. Hartl, major din Viena. Groze,
profesor din Blaj.

Economic.

Venitele postei regesci-unguresci. În
decursul lunei Octomvrie circulațiunea banilor
postei r. u. a fost următoarea: În cercul
postal al Budapestei s'au deșus 71,525.71 fl.,
s'au replătit 69,704.27 fl. În cercul Pojonului,
depuneri 25,788.21 fl., replățiri 20,035.90 fl.
În cercul Șopronului depuși 35,150.18 fl. și
plățiți 27,549.13 fl. În cercul Cașoviei depuși
36,770.77 fl., plățiți 30,356.54 fl. În cercul
Oradiei-mari dep. 25,465.08 fl., plăț. 19,025.40 fl.
În cercul Timișoarei depuși 27,314.54 fl., plă-
țiți 14,983.20 fl. În cercul Sibiului depuși
17,575.44 fl., plățiți 14,897.18 fl. În cercul
Agramului depuși 15,958.37, plățiți 12,100.75 fl.
În cercul Cinci-bisericii depuși 19,508.77 fl.,
plățiți 21,769.44 fl. În total deci depuși
275,057.07 fl., plățiți 234,421.81 fl. Rēmane
suma netto de 40,635.26 fl.

Transportul porumbului pe căile
de stat ungare. Din Pesta se deșosează:
Direcțiunea căilor ferate de stat ungare aduce
la cunoștință, că în urma concesiunii primite
dela ministerul de comunicațiune, expedițiunile
de porumb ce se fac pe liniile ei, care consistă
din porumb sfărmit și băgat în saci, până
în Ianuarie 1889 nu se vor transporta numai
în rēnd cu celelalte cereale, ci și afară de tură.

Exportul de oi al Austro-Ungariei
în Franca. Din Paris se scrie, că în anul
acelora nu s'a dezvoltat în mod îndestulitor ex-
portul de oi al Austro-Ungariei în Franca, ceea-
ce se vede destul de lămurit din datele oficiale,
care arată cifre cu mult mai mici decât în
anul trecut. Această scădere a importului se
explică ușor prin taxele vamale de import
atât de ridicate de guvernul francez. E drept,
că în măsură că a scăcut importul de oi vii,
a crescut în aceeași măsură importul de ani-
male tăiate, adică de carne, dar' acest fel de
import nici pe departe nu despăgubesc pe
celalalt. Prospecte de un export mare, atât
de oi vii, cât și tăiate, sânt de a se aștepta
în anul viitor, pe timpul expozițiunii univer-
sale din Paris, căci atunci consumul are să
fie de tot mare.

Directorul general al căilor ferate ro-
mâne de stat Duca, după-cum e informat
diarul „Poll. Korr.”, a petrecut zilele acestea
în Viena, fiind însărcinat din partea guver-
nului României, de a desbata cu guvernul au-
striac toate acele chestiuni, care — după primirea
liniilor române ale căii ferate Lemberg—Cern-
ăuți—Iași între liniile de cale ferată a sta-
tului, — are lipsă de a fi deslegate cât mai în-
grabă, cu deosebire chestiunile de tarif. Duca
a întreținut de mai multe-ori convorbiri cu
ministrul de comerț marchisul de Bac-
quehem, cu șeful de secțiune cavalerul de
Witlek; aceste convorbiri au avut un re-
sultat destul de îmbucurător. Deslegarea fi-
nală a acestei afaceri va urma pe cale diplo-
matică din partea ambelor state.

Depuneri de economie la „Union-
bank”. „Unionbank” și-a deschis un nou
despărțământ și va primi de aci înainte, în-
tocmai ce și casele de păstrare, depuneri pre-
lângă libele.

Prețul mărfurilor.

Plăța din Sibiu, 6 Noemvrie. Grâu hectolitra
76—82 chilo fl. 4.20 până fl. 5.—, grâu mestecat 70
chilo fl. 3.— până fl. 3.80, sēcara 70 până 75
chilo fl. 3.10 până fl. 3.50, orz 60 până 66 chilo
fl. — până fl. —, ovēs 40 până 50 chilo fl. 1.60
până fl. 2.—, cucuruz 70 până 75 chilo fl. 3.40 până
fl. 3.80, mēlaiu 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50,
crumpene 68 până 72 chilo fl. 1.— până fl. 1.20,
semēnța de cânepă 49 până 51 chilo fl. 3.— până
fl. 3.50, mazerea 76 până 82 chilo fl. 3.— până
fl. 3.50, linte 78 până 84 chilo fl. 9.— până fl. 11.—,
fasolea 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt
de grān 100 chilo fl. 13.50 până fl. 14.—, făină Nr. 3
100 chilo fl. 12.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 10.—,
sālina 100 chilo fl. 62.— până fl. 65.—, unsoarea
de porc fl. 60.— până fl. 64.—, sēu brut fl. 18.—
până fl. 20.—, lumini de sēu fl. 32.— până fl. 34.—,
lumini turnate de sēu fl. 36.— până fl. 38.—, sāpunul
fl. 20.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.50 până
fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc
uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirțul p. 100
l. 1/2 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 32 cr.,
carnea de vițel 26 până 36 cr., carnea de porc 36
până 44 cr., carnea de berbecu 20 până 24 cr., ouș
10 cu 21 până 23 cr.

Plăța din Sighișoara, 5 Noemvrie. Grâu curat
hectolitra fl. 4.60 până fl. 5.10; grâu mestecat fl. 3.20
până fl. 3.60; sēcara fl. 2.60 până fl. 3.—; ovēsul
fl. 1.60 până fl. 1.80; cucuruz fl. 3.90; fasolea fl.
3.60; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 20 cr.; linte
24 cr.; mēlaiu 10 cr.; lumini de sēu chilo 40 cr.;
sāpunul cr.; sēu brut 21 cr.; sēu de vită fl. 1.—;
unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 36 cr.

Plăța din Timișoara, 5 Noemvrie. Prețurile ce-
realelor compute după mēia met. c. Grâu fl. 7.10
7.15. Sēcără fl. 4.70—4.75. Orz fl. 5.10.—5.15 Ovēs
mercantil fl. 4.20—4.25. Ovēs vēnturat fl. 4.50—4.60.
Meiu fl. 3.75—3.80. Spirț, comun per 10,000 litre
fl. 17.——17.50. Spirț rafinat per 10,000 litre fl.
18.——18.50

Tērgul de rāmători în Stălnbruch. În 5 Noemvrie
n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 47.— cr. până
48.— cr. unguresci grei, țicri 49.— cr. până 49.1/2 cr.,
de mijloc 49.— cr. până 49.1/2 cr., ușori 49.— cr.
până 50.— cr., mērfă țērānescă, grea 47.— cr.
până 48.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr.,
ușoară 47.1/2 cr. până 49.— cr., romānesci de
Bakony, grei — cr. până — cr., transito de
mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr.
până — cr., transito sērbesci grei 47.— cr. până
48.— cr., tr. sito de mijloc 46.— cr. până 47.— cr.,
transito ușori 43.— cr. până 45.— cr., ingrāsăți cu
ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpēniți
la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 5 Nov. 1888.

Sămīnjo	Qualitāta per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Qualitāta per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grāu				
Bănățensc, nou	74	—	75	—
Grāu dela Tisa	74	—	75	—
Grāu de Pesta	74	—	75	—
Grāu de Alba-regală	74	—	75	—
Grāu de Bácska	74	—	75	—
Unguresc de Nord	74	—	75	—

Sămīnjo, vechi ori noue	Solul	Qualitāta per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Sēcără	Nutreț	70—72	5.50 5.80
Orz	de vinars	60—62	5.60 6.—
	de bere	62—64	6.35 7.25
Orz		64—66	7.75 8.90
Cucuruz (porumb)	bănăț.	39—41	5.70 5.85
	de altoșu	75	5.70 5.75
		73	5.65 5.70
Hrīșcă		—	5.25 5.50

Termin mērfă înalt	Grāu	de primă.	8.35	8.54
	Cucuruz	de toam.	5.22	5.24
	Ovēs	de toam.	5.54	5.56

Produse diverse	Solul	Cursul dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurescă	65.— 70.—
	franceză	—
	italiană	—
	roșie	62.— 68.—
Oleu de rap.	roșu	—
Oleu de in	dela Pesta dela țeară sfântată avinmātă	60.50 61.50
Slānină		— 50.—
Sēu		59.— 60.—
Prune	din Bosnia, în buți din Sērbia, în buți	29.50 30.—
Lictar	slavon, nou bānățensc	—
Nuci</		

Spirit de Sadu.

Imi iau voea a aduce pe aceasta cale la cunoastinta domnilor proprietari si arendași de regalii, ca dela 1 Noembrie am pus in lucrare fabrica de spirit de sadu si de acum inainte se capeta din nou bunul si cunoscutul spirit de faina din Sadu.

Cu stimă Mihaiu Hager.

[643] 1-3

Nr. 663/1888.

[641] 2-3

Publicațiune de vëndare.

Conform decisiunii emanate de reprezentanța comunală, cu dco 30 Septembrie, se face cunoscut, că lemnele, și anume pădurea de fag din „Valea Rindiboului“ și „Valea Strimbii“ pe hotarul Porcesci, se vor vinde cu stânginul pe termen de 10 ani.

Ambele văi sânt regulate spre pluitire; vadiul de 10% după prețul total a se depune în casa alodială.

Licitatiunea este fixată pe 18 Noembrie st. n. în cancelarie. Contractul va intra în vigoare după aprobarea comisiei administrative silvanale.

Condițiunile de licitare se pot vedea în oarele de oficiu în cancelarie.

Porcesci, 3 Noembrie 1888.

Primăria comunală.

Ioan Costeiu. Ioan Beutia, notar.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primese în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sânt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte de asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Mai departe recomandăm:

Articul de lege XXI. din anul 1886, DESPRE JURISDICTIUNȚI, și articol de lege XXIII. din anul 1886, DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28 506/VI. b. Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886).

Articul de lege XXII. din anul 1886, DESPRE COMUNE. Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisanădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
... 45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vëndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Nicolau Mihaiu,

păpucar

Sibiiu, strada Cisanădiei Nr. 43,

se recomandă onoratum public pentru efectuarea celor mai solide lucrări pentru domni, doamne și băieți, pe prețurile cele mai ieftine și asigurând o servire promptă.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Table with multiple columns showing train routes (e.g., Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Arad-Teiuș) and their respective schedules and fares.